

SØNDRE AKER HISTORIELAG

Postboks 50 Lambertseter, 1101 Oslo

styret@sondreaker.no

www.sondreaker.no

Kontonummer: 7066 20 05515

Organisasjonsnummer: 970518959

Bydel Nordstrand
Langbølgen 1
1150 OSLO

23.10.2020

Samuel Steinmann

Søndre Aker Historielag foreslår at et område ved innkjørselen til Nordseter gård får navnet Samuel Steinmanns plass.

Samuel Steinmann var født 24. august 1923 og døde 1. mai. 2015. Han vokste opp på Nordstrand på en eiendom på hjørnet av Solveien og Nordstrandveien hvor de jødiske familiene Steinmann og Plavnik hadde hver sin villa.

Han ble arrestert av norsk statspoliti på Nordseter gård 26.10.1942. Da bodde han på gården hos sin klassekamerat Anders Holm etter at tyskerne hadde overtatt barndomshjemmet.

26.11.1942 ble han som en av 532 norske jøder, tvangsendt med m/s Donau fra Oslo til Stettin i Polen. Der ble de lastet inn i kuvogner og fraktet til Auschwitz. Ved ankomsten ble 346 kvinner, barn og eldre sortert fra de arbeidsføre mennene og gasset i hjel med det samme.

Ni av de 532 overlevde krigen.

Da russiske styrker i januar 1945 nærmet seg Auschwitz, ble 66 000 jødiske fanger tvunget ut på en dødsmarsj til Gleiwitz.

Over halvparten av dem omkom eller ble drept under veis.

De fangene som overlevde denne marsjen, ble transportert til forskjellige leire. Steinmann kom til Buchenwald.

I mars 1945 kom de hvite bussene for å hente de skandinaviske fangene. De fem norske fangene fikk ikke forlate leiren. De var fratatt sitt norske statsborgskap og ble derfor ikke definert som nordmenn.

11. april ble Buchenwald overtatt av amerikanske styrker. De fem måtte ta seg til Norge på egen hånd.

Samuel Steinmann kom til Danmark 17. mai og gikk i land i Oslo 30. mai. Den første han så på brygga, var vennen Anders Holm som hadde vakttjeneste.

Steinmann flyttet hjem til Nordstrand høsten 1945. Sammen med sin far gjenoppbygget han familiebedriften og ble boende på Nordstrand frem til sin død i 2015. For ham ble det helt påkrevd å sørge for at historien om nazistenes herjinger og tilintetgjørelse av jødene aldri ble glemt. Vi kjenner alle hans utrettelig foredragsturnéer over hele landet, hans turer til Auschwitz med skolebarn og filmen «Med trikken til Auschwitz» som Elsa Kvamme laget i 2013.

På fortauet i Nordstrandveien utenfor eiendommene til Steinmann og Plavnik er det lagt ned snublesteiner over de i to familiene som ble myrdet av nazistene. For Samuel Steinmann er det også lagt ned en stein selv om han kom tilbake. Noen plass eller vei til minne om ham er det derimot ikke på Nordstrand selv om det var her han bodde og herfra han virket hele sitt liv.

Søndre Aker Historielag håper vi sammen med Bydel Nordstrand kan bidra til et minnesmerke over ham her i vår bydel.

Hilsen

Anne Marie Hval Grøgaard
Leder, Søndre Aker Historielag